

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 14ης Οκτωβρίου 2009*

Στην υπόθεση T-390/08,

Bank Melli Iran, με έδρα την Τεχεράνη (Ιράν), εκπροσωπούμενη από τον L. Defalque,
δικηγόρο,

προσφεύγουσα,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενου από τους M. Bishop,
E. Finnegan και R. Liudvinaviciute-Cordeiro,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

υποστηριζόμενου από το

Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας,
εκπροσωπούμενο από τη V. Jackson, επικουρούμενη από τη S. Lee, barrister,

τη

Γαλλική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη από τους G. de Bergues, L. Butel και
E. Belliard,

και την

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους P. Aalto και
E. Cujó,

παρεμβαίνοντες,

με αντικείμενο την ακύρωση του σημείου 4 του πίνακα Β του παραρτήματος της
αποφάσεως 2008/475/ΕΚ του Συμβουλίου, της 23ης Ιουνίου 2008, περί εφαρμογής του
άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 423/2007 σχετικά με ορισμένα
περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν (ΕΕ L 163, σ. 29), καθόσον αφορά την Bank Melli
Iran και τα υποκαταστήματά της,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους I. Pelikánonά, πρόεδρο (εισηγήτρια), K. Jürimäe και S. Soldevila Frago, δικαστές,

γραμματέας: C. Kristensen, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 3ης Ιουνίου 2009,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- ¹ Η προσφεύγουσα, η Bank Melli Iran, είναι μια ιρανική εμπορική τράπεζα που ελέγχεται από το Ιρανικό Δημόσιο.

Περιοριστικά μέτρα ληφθέντα κατά της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν

- 2 Η υπό κρίση υπόθεση εντάσσεται στο πλαίσιο του καθεστώτος περιοριστικών μέτρων το οποίο θεσπίστηκε για να ασκηθεί πίεση στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν ώστε να παύσει τόσο τις πυρηνικές δραστηριότητες που ενέχουν κίνδυνο διάδοσης όσο και την ανάπτυξη συστημάτων εκτόξευσης πυρηνικών όπλων (στο εξής: διάδοση των πυρηνικών όπλων).
- 3 Η προέλευση του επίμαχου καθεστώτος ανάγεται στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών. Στις 23 Δεκεμβρίου 2006, το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (στο εξής: Συμβούλιο Ασφαλείας) εξέδωσε την απόφαση 1737 (2006), το παράρτημα της οποίας απαριθμεί μια σειρά προσώπων και οντοτήτων που εμπλέκονταν στη διάδοση των πυρηνικών όπλων και των οποίων τα κεφάλαια και οι οικονομικοί πόροι (στο εξής: κεφάλαια) έπρεπε να δεσμευτούν. Ο κατάλογος που περιλαμβανόταν στο παράρτημα της απόφασης 1737 (2006) ενημερώθηκε εν συνεχεία με πολλές αποφάσεις, μεταξύ άλλων με την απόφαση 1747 (2006) του Συμβουλίου Ασφαλείας. Παρά ταύτα, το Συμβούλιο Ασφαλείας δεν επέβαλε τη δέσμευση των κεφαλαίων της προσφεύγουσας.
- 4 Όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση, η απόφαση 1737 (2006) εφαρμόστηκε με την κοινή θέση 2007/140/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2007, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν (ΕΕ L 61, σ. 49). Το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο α', της κοινής θέσης αυτής προβλέπει ότι δεσμεύονται όλα τα κεφάλαια που βρίσκονται στην ιδιοκτησία των προσώπων και οντοτήτων που ορίζονται στην απόφαση 1737 (2006) του Συμβουλίου Ασφαλείας, καθώς και όλα τα κεφάλαια και οι οικονομικοί πόροι που βρίσκονται στην κατοχή ή υπό τον έλεγχο, άμεσο ή έμμεσο, των προσώπων και οντοτήτων αυτών. Επίσης, το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', της κοινής θέσης 2007/140 προβλέπει ότι τα ίδια μέτρα εφαρμόζονται, μεταξύ άλλων, στις οντότητες που το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκτιμά ότι ασχολούνται, έχουν άμεση σχέση με, ή υποστηρίζουν τη διάδοση των πυρηνικών όπλων. Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 2, της κοινής θέσης 2007/140, ο κατάλογος των προσώπων ή οντοτήτων που τίγονται από τα μέτρα δεσμεύσεως των κεφαλαίων του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', της εν λόγω κοινής θέσης καταρτίζεται και τροποποιείται ομόφωνα από το Συμβούλιο.

- 5 Όσον αφορά τις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η απόφαση 1737 (2006) εφαρμόστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 423/2007 του Συμβουλίου, της 19ης Απριλίου 2007, σχετικά με ορισμένα περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν (ΕΕ L 103, σ. 1), που εκδόθηκε βάσει των άρθρων 60 ΕΚ και 301 ΕΚ και του οποίου το περιεχόμενο είναι κατ' ουσίαν πανομοιότυπο με αυτό της κοινής θέσης 2007/140. Έτσι το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 423/2007 προβλέπει τη δέσμευση όλων των κεφαλαίων που βρίσκονται στην ιδιοκτησία των προσώπων και οντοτήτων που ορίζονται στην απόφαση 1737 (2006) του Συμβουλίου Ασφαλείας, καθώς και όλα τα κεφάλαια και οι οικονομικοί πόροι που βρίσκονται στην κατοχή ή τελούν υπό τον έλεγχο αυτών των προσώπων και οντοτήτων. Το άρθρο 7, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού προβλέπει τα ίδια μέτρα, μεταξύ άλλων, και για τις οντότητες που, σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', της κοινής θέσης 2007/140, έχουν αναγνωρισθεί από το Συμβούλιο ότι συμμετέχουν, συνδέονται άμεσα με ή παρέχουν στήριξη στη διάδοση των πυρηνικών όπλων. Οι οντότητες που θίγονται από τα μέτρα δεσμεύσεως των κεφαλαίων του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007 απαριθμούνται στο παράρτημα V του κανονισμού αυτού.
- 6 Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7 του κανονισμού 423/2007, τα άρθρα 9 και 10 του κανονισμού αυτού παρέχουν την εξουσία στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, κατ' ουσίαν, να εγκρίνουν την άρση της δεσμεύσεως κεφαλαίων προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα στις απαριθμούμενες στο παράρτημα V οντότητες να εκπληρώσουν υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις συναφθείσες προ της επιβολής του μέτρου της δεσμεύσεως των κεφαλαίων και να καλύψουν βασικές δαπάνες.
- 7 Το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007 προβλέπει, αφενός, ότι το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, καταρτίζει, επανεξετάζει και τροποποιεί τον κατάλογο του παραρτήματος V και τούτο σε πλήρη συμφωνία με τις αποφάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', της κοινής θέσης 2007/140 και, αφετέρου, ότι ο κατάλογος αυτός επανεξετάζεται σε τακτά χρονικά διαστήματα και τουλάχιστον ανά δωδεκάμηνο.
- 8 Το άρθρο 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007 υποχρεώνει το Συμβούλιο να προσδιορίζει τους ατομικούς και ειδικούς λόγους για τις αποφάσεις που λαμβάνει κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου και να τους γνωστοποιεί στις οικείες οντότητες.

- 9 Επιπλέον, κατά το σημείο 10 της αποφάσεως 1803 (2008) του Συμβουλίου Ασφαλείας, της 3ης Μαρτίου 2008, το όργανο αυτό κάλεσε «όλα τα κράτη να επαγρυπνούν όσον αφορά τις δραστηριότητες των χρηματοοικονομικών οργανισμών που βρίσκονται στην επικράτειά τους με όλες τις τράπεζες που είναι εγκατεστημένες στο Ιράν, ειδικότερα την Τράπεζα Melli και την Τράπεζα Saderat, καθώς και τα υποκαταστήματα και τις θυγατρικές τους στο εξωτερικό, ώστε οι δραστηριότητες αυτές να μη συμβάλουν [στη διάδοση των πυρηνικών όπλων]».

Μέτρα που αφορούν την προσφεύγουσα

- 10 Στις 23 Ιουνίου 2008, το Συμβούλιο εξέδωσε την κοινή θέση 2008/479/ΚΕΠΠΑ, για τροποποίηση της κοινής θέσης 2007/140 (ΕΕ L 163, σ. 43). Δυνάμει του παραρτήματος της κοινής θέσης 2008/479, η προσφεύγουσα συμπεριλήφθηκε μεταξύ των οντοτήτων στις οποίες εφαρμόζεται το μέτρο της δεσμεύσεως των κεφαλαίων σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', της κοινής θέσης 2007/140. Η δέσμευση των κεφαλαίων της προσφεύγουσας διατηρήθηκε με την κοινή θέση 2008/652/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 7ης Αυγούστου 2008, για την τροποποίηση της κοινής θέσης 2007/140 (ΕΕ L 213, σ. 58).
- 11 Την ίδια ημέρα, το Συμβούλιο εξέδωσε και την απόφαση 2008/475/ΕΚ, περί εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 423/2007 σχετικά με ορισμένα περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν (ΕΕ L 163, σ. 29, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση). Κατά το σημείο 4 του πίνακα Β του παραρτήματος της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η προσφεύγουσα περιλήφθηκε στον κατάλογο του παραρτήματος V του κανονισμού αυτού, με συνέπεια τη δέσμευση των κεφαλαίων της.
- 12 Το Συμβούλιο παρέθεσε την εξής αιτιολογία:

«Παρέχει ή προσπαθεί να παράσχει χρηματοοικονομική βοήθεια σε εταιρίες οι οποίες ενέχονται στην παραγωγή προϊόντων ή προμηθεύουν προϊόντα για τα πυρηνικά και πυραυλικά προγράμματα του Ιράν (ΑΙΟ, SHIG, SBIG, ΑΕΟΙ, Novin Energy Company, Mesbah Energy Company, Kalaye Electric Company and DIO). Η Τράπεζα Melli ενεργεί ως ενδιάμεσος που διευκολύνει τις ευαίσθητες δραστηριότητες του Ιράν. Έχει

διευκολύνει πολυάριθμες αγορές ευαίσθητων υλικών για τα πυρηνικά και πυραυλικά προγράμματα του Ιράν. Έχει παράσχει διάφορες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σε οντότητες που συνδέονται με την πυρηνική και την πυραυλική βιομηχανία του Ιράν, μεταξύ άλλων άνοιγμα πιστωτικών επιστολών και διατήρηση λογαριασμών. Πολλές από τις προαναφερόμενες εταιρίες κατονομάζονται στις αποφάσεις 1737 και 1747 του [Συμβουλίου Ασφαλείας].»

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 13 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 18 Σεπτεμβρίου 2007, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή. Με χωριστά έγγραφα που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου αυθημερόν, η προσφεύγουσα υπέβαλε αίτηση εκδικάσεως με την ταχεία διαδικασία, βάσει του άρθρου 76α του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, καθώς και αίτηση ασφαλιστικών μέτρων με την οποία ζήτησε την ως προς αυτήν αναστολή εφαρμογής του σημείου 4 του πίνακα Β του παραρτήματος της προσβαλλόμενης αποφάσεως.
- 14 Με απόφαση της 14ης Οκτωβρίου 2008, το Πρωτοδικείο (δεύτερο τμήμα) δέχτηκε την αίτηση εκδικάσεως της διαφοράς με την ταχεία διαδικασία βάσει του άρθρου 76α του Κανονισμού Διαδικασίας και επέτρεψε στα παρεμβαίνοντα στη διαφορά κράτη μέλη να υποβάλουν υπομνήματα παρεμβάσεως.
- 15 Με διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 15ης Οκτωβρίου 2008, η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων της προσφεύγουσας απορρίφθηκε και το Πρωτοδικείο επιφυλάχθηκε ως προς τα δικαστικά έξοδα.
- 16 Με έγγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 20 Οκτωβρίου, 13 και 18 Νοεμβρίου, αντίστοιχα, το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, η Γαλλική Δημοκρατία και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών

Κοινοτήτων ζήτησαν να παρέμβουν στην υπόθεση υπέρ του Συμβουλίου. Με διατάξεις της 12ης Νοεμβρίου, της 8ης και 11ης Δεκεμβρίου 2008, ο πρόεδρος του δευτέρου τμήματος του Πρωτοδικείου δέχτηκε τις αιτήσεις παρεμβάσεως.

17 Το υπόμνημα αντικρούσεως υποβλήθηκε στις 5 Νοεμβρίου 2008. Τα υπομνήματα παρεμβάσεως του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας υποβλήθηκαν στις 4 Δεκεμβρίου 2008 και στις 5 Ιανουαρίου 2009 αντιστοίχως.

18 Στις 4 Φεβρουαρίου 2009, η προσφεύγουσα ζήτησε από το Πρωτοδικείο να της επιτρέψει να συμπεριλάβει στη δικογραφία ορισμένα συμπληρωματικά έγγραφα που παρείχαν πληροφορίες για τις σχέσεις της με τις οριζόμενες στην προσβαλλόμενη απόφαση οντότητες προβάλλοντας το δικαιολογητικό λόγο ότι τα έγγραφα αυτά δεν μπορούσαν να προσκομιστούν σε προγενέστερο στάδιο της διαδικασίας. Η αίτηση αυτή έγινε δεκτή με απόφαση του δεύτερου τμήματος του Πρωτοδικείου της 17ης Φεβρουαρίου 2009.

19 Στις 5 Μαΐου 2009, το δεύτερο τμήμα του Πρωτοδικείου αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Αποφάσισε επίσης να καλέσει την προσφεύγουσα να απαντήσει γραπτώς σε ορισμένες ερωτήσεις, η δε προσφεύγουσα ανταποκρίθηκε στο αίτημα αυτό εντός της προθεσμίας που έταξε το Πρωτοδικείο.

20 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις που έθεσε το Πρωτοδικείο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 3ης Ιουνίου 2009.

21 Με το δικόγραφο της προσφυγής, η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— κυρίως, να ακυρώσει το σημείο 4 του πίνακα Β του παραρτήματος της προσβαλλόμενης αποφάσεως καθόσον αφορά την προσφεύγουσα, τις θυγατρικές και τα υποκαταστήματά της,

— επικουρικός, να διαπιστώσει ότι στην υπό κρίση υπόθεση δεν εφαρμόζεται το άρθρο 7, παράγραφος 2, και το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007,

— εν πάση περιπτώσει, να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

²² Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα, αφενός, παραιτήθηκε από το δεύτερο αίτημά της, διευκρινίζοντας ότι η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας που προέβαλε κατά του άρθρου 7, παράγραφος 2, και του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007 πρέπει να θεωρηθεί ως αιτίαση σκοπούσα στην ακύρωση της προσβαλλόμενης αποφάσεως λόγω ελλιπούς νομικής βάσεως. Αφετέρου, η προσφεύγουσα παραιτήθηκε από το πρώτο αίτημά της καθόσον το αίτημα αυτό σκοπεύει στην ακύρωση της προσβαλλόμενης αποφάσεως στο μέτρο που αφορά τις θυγατρικές της.

²³ Το Συμβούλιο ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή,

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

²⁴ Το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας και η Επιτροπή ζητούν από το Πρωτοδικείο να απορρίψει την προσφυγή.

- 25 Η Γαλλική Δημοκρατία ζητεί από το Πρωτοδικείο να απορρίψει την προσφυγή και να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

- 26 Η προσφεύγουσα υποβάλλει προκαταρκτικές παρατηρήσεις σχετικές με την αρμοδιότητα του Πρωτοδικείου να ελέγξει τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Οι αιτιάσεις της ως προς την ουσία μπορούν να ταξινομηθούν σε πέντε λόγους ακυρώσεως από τους οποίους ο πρώτος αντλείται από παράβαση ουσιώδους τύπου, από παραβίαση της Συνθήκης ΕΚ, των σχετικών με την εφαρμογή της κανόνων δικαίου και του άρθρου 7, παράγραφος 2, της κοινής θέσης 2007/140, από κατάχρηση εξουσίας καθώς και από έλλειψη νομικής βάσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως ο δεύτερος λόγος αντλείται από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως ο τρίτος, από παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας και από προσβολή του δικαιώματος της ιδιοκτησίας ο τέταρτος, από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και από παράβαση του άρθρου 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007 ο πέμπτος λόγος αντλείται από αναρμοδιότητα της Κοινότητας.
- 27 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από τους παρεμβαίνοντες, αμφισβητεί το βάσιμο των λόγων που επικαλείται η προσφεύγουσα.
- 28 Το Πρωτοδικείο κρίνει ότι, πριν αναλύσει τους προβαλλόμενους από την προσφεύγουσα λόγους, πρέπει να εξετάσει τη λυσιτέλεια των εγγράφων που προσκόμισε η προσφεύγουσα στις 4 Φεβρουαρίου 2009.

Επί της λυσιτέλειας των εγγράφων που προσκόμισε η προσφεύγουσα στις 4 Φεβρουαρίου 2009

29 Τα έγγραφα που προσκομίστηκαν στις 4 Φεβρουαρίου 2009 συνίστανται σε τρεις δηλώσεις του γενικού διευθυντή της προσφεύγουσας τράπεζας και των εκπροσώπων των υποκαταστημάτων της του Παρισιού (Γαλλία) και του Αμβούργου (Γερμανία), οι οποίες εκθέτουν συνοπτικά τις εμπορικές σχέσεις της προσφεύγουσας με τις οντότητες που ορίζονται στην προσβαλλόμενη απόφαση. Απαντώντας σε ερώτηση που της τέθηκε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα εξήγησε ότι τα έγγραφα αυτά προσκομίστηκαν, καταρχάς, προς απόδειξη του ισχυρισμού της ότι το μέτρο της δεσμεύσεως των κεφαλαίων που την αφορά είναι αδικαιολόγητο, δεδομένου ότι οι σχέσεις που διατηρεί με τις οριζόμενες στην προσβαλλόμενη απόφαση οντότητες είναι πολύ περιορισμένης έκτασης. Εν συνεχεία, κατά την προσφεύγουσα, οι εν λόγω δηλώσεις στηρίζουν επίσης τον τρίτο λόγο, καθόσον από τα έγγραφα αυτά προκύπτει, αφενός, ότι η δέσμευση των κεφαλαίων της δεν ήταν αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου από το Συμβούλιο σκοπού και, αφετέρου, ότι ο σκοπός αυτός μπορούσε να επιτευχθεί με λιγότερο περιοριστικά μέτρα. Τέλος, τα οικεία έγγραφα είναι λυσιτελή και στο πλαίσιο του τέταρτου λόγου, καθόσον αποκαλύπτουν τις δυσχέρειες τις οποίες αντιμετώπισε η προσφεύγουσα προκειμένου να προσκομίσει «αρνητική απόδειξη», δυσχέρειες που οφείλονται στην έλλειψη πρόσβασης στα αποδεικτικά στοιχεία στα οποία βασίστηκε το Συμβούλιο, αν βεβαίως υφίστανται πράγματι τέτοια στοιχεία.

30 Επισημαίνεται ότι το δικόγραφο της προσφυγής δεν περιλαμβάνει κανένα λόγο στρεφόμενο κατά της διαπιστώσεως του Συμβουλίου ότι η προσφεύγουσα παρέσχε χρηματοοικονομική βοήθεια στη διάδοση των πυρηνικών όπλων, παρά το γεγονός ότι επί της διαπιστώσεως αυτής ακριβώς στηρίζεται η προσβαλλόμενη απόφαση όσον αφορά την προσφεύγουσα και ότι, ως εκ τούτου, ο λόγος αυτός θα μπορούσε να προβληθεί από το αρχικό στάδιο της προσφυγής, ενδεχομένως με τη διευκρίνιση ότι συμπληρωματικά αποδεικτικά στοιχεία θα προσκομίζονταν εφόσον θα ήταν διαθέσιμα. Επιπλέον, ακόμα και αν υποτεθεί, στο πλαίσιο αυτό, ότι ο λόγος αυτός προβλήθηκε για πρώτη φορά κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος δυνάμει του άρθρου 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, διότι η προσφεύγουσα δεν επικαλέστηκε καν ότι ο λόγος αυτός στηρίζεται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία. Υπό τις περιστάσεις αυτές, τα έγγραφα που προσκομίστηκαν στις 4 Φεβρουαρίου δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη για να εκτιμηθεί αν οι σχέσεις της προσφεύγουσας με τις οντότητες που ορίζονται στην προσβαλλόμενη απόφαση δικαιολογούν τη δέσμευση των κεφαλαίων της.

31 Το ίδιο συμπέρασμα ισχύει και όσον αφορά τη λυσιτέλεια των επίμαχων εγγράφων για την εξέταση του τρίτου λόγου. Συγκεκριμένα, με το δικόγραφο της προσφυγής, η

προσφεύγουσα αρκείται στον ισχυρισμό ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι δυσανάλογη καθόσον βαίνει πέραν του μέτρου που επιβάλλουν οι υποχρεώσεις και οι συστάσεις που διατύπωσε το Συμβούλιο Ασφαλείας με την απόφαση 1803 (2008). Αντιθέτως, η προσφεύγουσα δεν προέβαλε καμία αιτίαση με την οποία να αμφισβητεί την έκταση των εμπορικών της σχέσεων με τις οριζόμενες οντότητες, όπως περιγράφεται με την προσβαλλόμενη απόφαση. Στο μέτρο άλλωστε που η προσφεύγουσα δεν ισχυρίστηκε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι οι αιτιάσεις αυτές στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία, από το άρθρο 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας προκύπτει ότι οι αιτιάσεις αυτές συνιστούν νέο ισχυρισμό ο οποίος, εν πάση περιπτώσει, είναι απαράδεκτος. Ως εκ τούτου, τα έγγραφα που προσκομίστηκαν στις 4 Φεβρουαρίου 2009 δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη ούτε στο πλαίσιο εξέτασης του τρίτου λόγου.

- 32 Όσον αφορά τον τέταρτο λόγο, η προσφεύγουσα στην πραγματικότητα υποστήριξε με το δικόγραφο της προσφυγής ότι, για να ασκήσει την προσφυγή της ενώπιον του Πρωτοδικείου ήταν υποχρεωμένη να προσκομίσει «αρνητική απόδειξη» ότι δεν παρέσχε στήριξη στη διάδοση των πυρηνικών όπλων, πράγμα που είναι εξαιρετικά δύσκολο, αν όχι αδύνατο. Κατά συνέπεια, τα έγγραφα που προσκομίστηκαν στις 4 Φεβρουαρίου 2009 μπορούν να ληφθούν υπόψη στο πλαίσιο αυτό.

Επί της εντάσεως του δικαστικού ελέγχου

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 33 Η προσφεύγουσα εκθέτει ότι η νομιμότητα κάθε νομοθετικής ρύθμισης που εκδίδουν τα κοινοτικά θεσμικά όργανα, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων που σκοπούν στην εφαρμογή μιας αποφάσεως του Συμβουλίου Ασφαλείας, υπόκειται στον πλήρη έλεγχο του κοινοτικού δικαστή στο πλαίσιο του πλήρους συστήματος μέσων παροχής ενδίκου προστασίας που καθιερώνει η Συνθήκη ΕΚ.

- 34 Το Συμβούλιο δεν αμφισβητεί την αρμοδιότητα του Πρωτοδικείου να ελέγξει τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Εντούτοις, το θεσμικό αυτό όργανο

υπενθυμίζει ότι διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως όσον αφορά τα στοιχεία που μπορούν να λαμβάνονται υπόψη για τη λήψη οικονομικών και χρηματοοικονομικών μέτρων.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

³⁵ Όσον αφορά την ένταση του δικαστικού ελέγχου, πρέπει να διακριθούν δύο είδη στοιχείων περιεχομένων στον κανονισμό 423/2007. Συγκεκριμένα, αφενός, τα άρθρα του κανονισμού 423/2007 προβλέπουν γενικούς κανόνες που καθορίζουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων που ο κανονισμός αυτός προβλέπει. Αφετέρου, το παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού, που απαριθμεί τις οντότητες τις θιγόμενες από τα μέτρα δεσμεύσεως των κεφαλαίων που λαμβάνονται δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού, αντιπροσωπεύει ένα σύνολο πράξεων εφαρμογής των προαναφερθέντων γενικών κανόνων σε συγκεκριμένες οντότητες.

³⁶ Όσον αφορά τους γενικούς κανόνες που καθορίζουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων, το Συμβούλιο διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως όσον αφορά τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τη λήψη μέτρων οικονομικών και χρηματοοικονομικών κυρώσεων βάσει των άρθρων 60 ΕΚ και 301 ΕΚ, σύμφωνα με κοινή θέση εκδοθείσα στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ). Δεδομένου ότι ο κοινοτικός δικαστής δεν μπορεί, ειδικότερα, να υποκαταστήσει το Συμβούλιο όσον αφορά την εκτίμηση των αποδείξεων, γεγονότων και περιστάσεων που δικαιολογούν τη λήψη τέτοιων μέτρων, ο έλεγχος που ασκεί το Πρωτοδικείο πρέπει να περιορίζεται στην εξακρίβωση της τηρήσεως των διαδικαστικών κανόνων και των κανόνων περί αιτιολογίας, του υποστατού των πραγματικών περιστατικών, καθώς και της απουσίας πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών και καταχρήσεως εξουσίας. Ο περιορισμένος αυτός έλεγχος ισχύει, ειδικότερα, για την εκτίμηση των λόγων σκοπιμότητας επί των οποίων στηρίζονται τέτοιες αποφάσεις (βλ. κατ' αναλογία, απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Δεκεμβρίου 2006, T-228/02, Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2006, σ. II-4665, στο εξής: απόφαση ΟΜΠΙ, σκέψη 159).

³⁷ Όσον αφορά τον έλεγχο της νομιμότητας της αποφάσεως με την οποία μια οντότητα συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο του παραρτήματος V του κανονισμού 423/2007 δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού, εναπόκειται στο Πρωτοδικείο να εξετάζει, λαμβανομένων υπόψη των λόγων ακυρώσεως που προβλήθηκαν από την ενδιαφερόμενη οντότητα ή ελήφθησαν αυτεπαγγέλτως

υπόψη, μεταξύ άλλων, αν μια συγκεκριμένη περίπτωση αντιστοιχεί σε μια από τις τέσσερις υποθέσεις του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχεία α' έως δ' του κανονισμού 423/2007. Τούτο συνεπάγεται ότι ο δικαστικός έλεγχος της νομιμότητας της επίμαχης αποφάσεως εκτείνεται στην εκτίμηση των γεγονότων και των περιστάσεων βάσει των οποίων δικαιολογείται η απόφαση, καθώς και στην εξέταση των αποδεικτικών και πληροφοριακών στοιχείων επί των οποίων στηρίζεται η εκτίμηση αυτή. Το Πρωτοδικείο πρέπει επίσης να διασφαλίζει τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας και της εξ αυτών απορρέουσας υποχρεώσεως αιτιολογήσεως καθώς και, ενδεχομένως, το βάσιμο των επιτακτικών λόγων που εξαιρετικώς επικαλείται το Συμβούλιο για τη μη τήρηση των υποχρεώσεων αυτών (βλ., κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα στη σκέψη 36 ανωτέρω απόφαση ΟΜΠΙ, σκέψη 154).

- 38 Στην υπό κρίση υπόθεση, η αιτίαση που αντλείται από έλλειψη νομικής βάσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως προβάλλεται προς αμφισβήτηση της νομιμότητας ορισμένων γενικών κανόνων του κανονισμού 423/2007. Συνεπώς, η εξέταση της αιτιάσεως αυτής πρέπει να γίνει στο πλαίσιο του περιορισμένου ελέγχου, όπως εκτέθηκε στη σκέψη 36 ανωτέρω. Κατά τα λοιπά, λαμβανομένου υπόψη ότι με τους λόγους ακυρώσεως που προβλήθηκαν διώκεται η αμφισβήτηση της νομιμότητας της αποφάσεως με την οποία η προσφεύγουσα συμπεριελήφθη στον κατάλογο του παραρτήματος V του κανονισμού 423/2007, ισχύουν ως προς αυτούς οι εκτιμήσεις που εκτίθενται στη σκέψη 37 ανωτέρω.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση ουσιώδους τύπου, από παραβίαση της Συνθήκης ΕΚ, των σχετικών με την εφαρμογή της κανόνων δικαίου και του άρθρου 7, παράγραφος 2, της κοινής θέσης 2007/140, από κατάχρηση εξουσίας καθώς και από έλλειψη νομικής βάσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 39 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο κανονισμός 423/2007, στον οποίο βασίζεται η προσβαλλόμενη απόφαση, έχει τρεις νομικές βάσεις, ήτοι το άρθρο 60 ΕΚ, το άρθρο 301 ΕΚ καθώς και την κοινή θέση 2007/140. Εν συνεχεία, η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007, ο κατάλογος των οντοτήτων που θίγονται από τα μέτρα δεσμεύσεως των κεφαλαίων δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού καταρτίζεται από το Συμβούλιο που αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία. Αντιθέτως, το άρθρο 7, παράγραφος 2, της κοινής θέσης 2007/140 απαιτεί ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου για την κατάρτιση του καταλόγου των προσώπων ή οντοτήτων που θίγονται από τα μέτρα

δεσμεύσεως των κεφαλαίων δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', της κοινής θέσης 2007/140, ο οποίος στην πραγματικότητα είναι ο ίδιος με αυτόν του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007.

40 Στο πλαίσιο αυτό, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι, οσάκις μια πράξη έχει διάφορες νομικές βάσεις που προβλέπουν διαφορετικές προϋποθέσεις ψηφοφορίας, πρέπει να ακολουθείται η αυστηρότερη διαδικασία. Επομένως, στο μέτρο που το Συμβούλιο, κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, δεν τήρησε τον κανόνα της ομοφωνίας που θέτει το άρθρο 7, παράγραφος 2, της κοινής θέσης 2007/140, το θεσμικό αυτό όργανο διέπραξε παράβαση ουσιώδους τύπου και παραβίασε τη Συνθήκη ΕΚ και τους σχετικούς με την εφαρμογή της κανόνες δικαίου. Επιπλέον, κατά την προσφεύγουσα, το Συμβούλιο ενήργησε και κατά κατάχρηση εξουσίας, δεδομένου ότι παρέβη τη διαδικασία που θεσπίζει ειδικά η Συνθήκη ΕΕ στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ για να εκδώσει μια απόφαση με άμεσο αποτέλεσμα, νομική πράξη που δεν προβλέπεται στον τομέα αυτό.

41 Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι, καθόσον το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007 προβλέπει ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται με ειδική πλειοψηφία, ενώ πρόκειται για κανονισμό εφαρμογής της ΚΕΠΠΑ και καθόσον, ως εκ τούτου, δεν τηρεί τους διαδικαστικούς κανόνες που θέτει η κοινή θέση 2007/140, δεν μπορεί να αποτελέσει έγκυρη νομική βάση της προσβαλλόμενης απόφασης. Ομοίως, το άρθρο 15, παράγραφος 2, και το άρθρο 7, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού δεν μπορούν να αποτελέσουν έγκυρη νομική βάση της προσβαλλόμενης απόφασης καθόσον επ' αυτών στηρίχθηκε η δέσμευση των κεφαλαίων της προσφεύγουσας, δεδομένου ότι η απόφαση 1737 (2006), στην οποία παραπέμπει η αιτιολογική σκέψη 6 του κανονισμού 423/2007, δεν περιλαμβάνει την προσφεύγουσα στον κατάλογο των θιγόμενων οντοτήτων, η μόνη δε απόφαση που αναφέρεται στην προσφεύγουσα είναι η απόφαση 1803 (2008).

42 Τέλος, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Σεπτεμβρίου 2008, C-402/05 P και C-415/05 P, Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (Συλλογή 2008, σ. I-6351, στο εξής: απόφαση Kadi) δεν ασκεί επιρροή στο πλαίσιο του παρόντος λόγου ακυρώσεως, δεδομένου ότι η απόφαση την οποία αφορούσε η υπόθεση Kadi είχε στηριχθεί επί της τριπλής νομικής βάσεως των άρθρων 60 ΕΚ, 301 ΕΚ και 308 ΕΚ και, ως εκ τούτου, είχε εκδοθεί ομοφώνως.

- 43 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από τους παρεμβαίνοντες, αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας ισχυριζόμενο ότι εφαρμόστηκε ο ορθός κανόνας περί ψηφοφορίας, όπως καθορίζεται από τα άρθρα 60 ΕΚ και 301 ΕΚ, που συνιστούν τη νομική βάση της προσβαλλόμενης απόφασης.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 44 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι, αντιθέτως προς τα υποστηριζόμενα από την προσφεύγουσα, η προπαρατεθείσα στη σκέψη 42 ανωτέρω απόφαση Kadī ασκεί αναμφισβητήτως επιρροή στη συγκεκριμένη περίπτωση, λαμβανομένου υπόψη ότι το Δικαστήριο προσδιόρισε, ιδίως, με την απόφασή του αυτή, το πεδίο εφαρμογής των άρθρων 60 ΕΚ και 301 ΕΚ. Κατά το Δικαστήριο, σκοπός των εν λόγω διατάξεων είναι η λήψη μέτρων εις βάρος τρίτων χωρών, που μπορούν να αφορούν τόσο την κυβέρνηση μιας τέτοιας χώρας όσο και τα άτομα και τις οντότητες που συνδέονται με την κυβέρνηση ή ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από αυτήν. (προπαρατεθείσα στη σκέψη 42 ανωτέρω απόφαση Kadī, σκέψη 166).
- 45 Τα άρθρα 60 ΕΚ και 301 ΕΚ έχουν την ιδιαιτερότητα ότι αποτελούν μια δίοδο επικοινωνίας μεταξύ, αφενός, των δράσεων της Κοινότητας που συνίστανται στην επιβολή οικονομικών μέτρων και, αφετέρου, των σκοπών της Συνθήκης ΕΕ στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων, δηλαδή της ΚΕΠΠΑ (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα στη σκέψη 42 ανωτέρω απόφαση Kadī, σκέψη 197). Συγκεκριμένα, οι διατάξεις των άρθρων 60 ΕΚ και 301 ΕΚ προβλέπουν ρητώς ότι μια δράση της Κοινότητας μπορεί να κριθεί αναγκαία για την πραγματοποίηση ενός από τους στόχους η επίτευξη των οποίων έχει ειδικά ανατεθεί στην Ένωση με το άρθρο 2 ΕΕ, ήτοι της εφαρμογής κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας.
- 46 Πάντως, τα ανωτέρω ισχύουν με την επιφύλαξη της συνύπαρξης της Ένωσης και της Κοινότητας ως ολοκληρωμένων μεν αλλά διακριτών μεταξύ τους νομικών τάξεων, καθώς και του συστήματος συνταγματικής διαρθρώσεως σε πυλώνες που επέλεξαν οι συντάκτες των ισχυουσών σήμερα Συνθηκών (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα στη σκέψη 42 ανωτέρω απόφαση Kadī, σκέψη 202). Κατά συνέπεια, μολονότι η δράση της Κοινότητας στο πλαίσιο των άρθρων 60 ΕΚ και 301 ΕΚ υλοποιεί έναν από τους στόχους της Ένωσης, εντούτοις η ανάληψη της δράσης αυτής στηρίζεται σε κοινοτικό πυλώνα. Επομένως, η νομιμότητα των πράξεων που εκδίδονται στον τομέα αυτό, όπως είναι ο

κανονισμός 423/2007 και οι πράξεις που τον εφαρμόζουν, πρέπει να εκτιμάται υπό το πρίσμα των προϋποθέσεων που θέτουν οι κανόνες του εν λόγω πυλώνα, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων περί ψηφοφορίας.

47 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, αντιθέτως προς τα υποστηριζόμενα από την προσφεύγουσα, η κοινή θέση 2007/140, που εμπίπτει στον δεύτερο πυλώνα της Ένωσης, δεν συνιστά νομική βάση του κανονισμού 423/2007 και των πράξεων που τον υλοποιούν, πράγμα που συνεπάγεται ότι ο κανόνας περί ψηφοφορίας που έχει εφαρμογή στην έκδοση της εν λόγω κοινής θέσης ουδεμία επιρροή ασκεί. Συγκεκριμένα, η ύπαρξη μιας κοινής θέσης ή μιας κοινής δράσης που εγκρίθηκαν προγενέστερα στον τομέα της ΚΕΠΠΑ αποτελεί απλώς μια από τις προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 301 ΕΚ, το οποίο καθορίζει και τον κανόνα περί ψηφοφορίας που ισχύει για τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του.

48 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι ο κανονισμός 423/2007 και η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκαν με ειδική πλειοψηφία, σύμφωνα με τον κανόνα του άρθρου 301 ΕΚ. Δεν αμφισβητείται επίσης ότι της εκδόσεως του ίδιου κανονισμού προηγήθηκε η έκδοση με ομοφωνία της κοινής θέσης 2007/140 και ότι της εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως προηγήθηκε η έκδοση με ομοφωνία της κοινής θέσης 2008/479, με την οποία η προσφεύγουσα συμπεριελήφθη στον κατάλογο των οντοτήτων που θίγονται από το μέτρο της δεσμεύσεως των κεφαλαίων δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', της κοινής θέσης 2007/140. Υπό τις περιστάσεις αυτές, συνάγεται ότι τηρήθηκαν οι προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 301 ΕΚ.

49 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση της προσφεύγουσας που αντλείται από τη μη τήρηση του εφαρμοστέου κανόνα περί ψηφοφορίας.

50 Ως προς τις λοιπές αιτιάσεις της προσφεύγουσας, υπενθυμίζεται ότι μια πράξη θεωρείται ως εκδοθείσα κατά κατάχρηση εξουσίας μόνον όταν από αντικειμενικές, λυσιτελείς και συγκλίνουσες ενδείξεις προκύπτει ότι εκδόθηκε με αποκλειστικό ή, τουλάχιστον, πρωταρχικό σκοπό την επίτευξη στόχων διαφορετικών από αυτούς που επικαλείται το κοινοτικό όργανο ή την καταστρατήγηση μιας διαδικασίας που προβλέπει ειδικά η Συνθήκη για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων περιστάσεων (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Δεκεμβρίου 2004, C-210/03, *Swedish Match*, Συλλογή 2004, σ. I-11893, σκέψη 75, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Ιανουαρίου 2004, T-158/99, *Thermenhotel Stoiser Franz* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-1, σκέψη 164 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Εν προκειμένω

όμως η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να διαφαίνεται ότι, με την έκδοση της προσβαλλόμενης αποφάσεως, το Συμβούλιο επιδίωξε στόχο διαφορετικό από αυτόν της αποτροπής της διάδοσης των πυρηνικών όπλων μέσω της δεσμεύσεως των κεφαλαίων των οντοτήτων που θεωρούσε ότι συμμετέχουν, συνδέονται άμεσα με ή παρέχουν στήριξη στις εν λόγω δραστηριότητες, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπει προς τούτο η Συνθήκη ΕΚ και ο κανονισμός 423/2007.

51 Τέλος, στο μέτρο που η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το άρθρο 15, παράγραφος 2, και το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007 δεν μπορούν να αποτελέσουν έγκυρη νομική βάση της προσβαλλόμενης αποφάσεως δεδομένου ότι παρέχουν στο Συμβούλιο τη δυνατότητα να λάβει μέτρα που υπερακοντίζουν τα μέτρα που θέσπισε το Συμβούλιο Ασφαλείας, επισημαίνεται ότι από κανένα στοιχείο των άρθρων 60 ΕΚ και 301 ΕΚ δεν μπορεί να συναχθεί ότι η αρμοδιότητα που οι διατάξεις αυτές χορηγούν στην Κοινότητα περιορίζεται στην υλοποίηση των μέτρων που θεσπίζει το Συμβούλιο Ασφαλείας. Ως εκ τούτου, το Συμβούλιο είχε την αρμοδιότητα να εκδώσει όχι μόνον το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 423/2007, που εφαρμόζει την απόφαση 1737 (2006) επιβάλλοντας τη δέσμευση των κεφαλαίων των οντοτήτων που ορίζονται στην απόφαση αυτή, αλλά επίσης το άρθρο 7, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού, που παρέχει τη δυνατότητα λήψης μέτρων δεσμεύσεως των κεφαλαίων άλλων οντοτήτων οι οποίες, κατά την άποψη του Συμβουλίου, συμμετέχουν, συνδέονται άμεσα με ή παρέχουν στήριξη στη διάδοση των πυρηνικών όπλων.

52 Στο πλαίσιο αυτό, αληθεύει όντως ότι η έκτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 423/2007 υποχρεώνει το Συμβούλιο να ασκεί την αρμοδιότητα που του ανατίθεται από το άρθρο 7, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού «λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους της [απόφασης] 1737 (2006)». Εντούτοις, η υποχρέωση επιδίωξης των στόχων της αποφάσεως 1737 (2006) ουδόλως συνεπάγεται ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007 μπορεί να τεθεί σε εφαρμογή μόνον ως προς τις οντότητες που θίγονται από τα περιοριστικά μέτρα που έλαβε το Συμβούλιο Ασφαλείας με την ίδια αυτή απόφαση. Η μη λήψη μέτρων από το Συμβούλιο Ασφαλείας ή η υιοθέτηση συγκεκριμένης θέσης από το όργανο αυτό μπορούν, το πολύ, να ληφθούν υπόψη, μαζί με άλλα λυσιτελή στοιχεία, στο πλαίσιο εκτιμήσεως για τον καθορισμό του κατά πόσο πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007.

53 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω σκέψεων, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δεύτερου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 54 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι υπήρξε θύμα «αυθαίρετης και ανατιολόγητης διακρίσεως» στο μέτρο που, ενώ η απόφαση 1803 (2008) του Συμβουλίου Ασφαλείας καλεί τα κράτη να επαγρυπνούν όσον αφορά όλες τις τράπεζες που είναι εγκατεστημένες στο Ιράν, και ειδικότερα όσον αφορά την προσφεύγουσα και την Τράπεζα Saderat, ήταν η μόνη ιρανική τράπεζα της οποίας τα κεφάλαια δεσμεύτηκαν. Η άνιση αυτή μεταχείριση των τραπεζών που βρίσκονται σε απολύτως πανομοιότυπες περιστάσεις προκάλεσε στην προσφεύγουσα σημαντική υλική και ηθική ζημία.
- 55 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από τους παρεμβαίνοντες, αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας υπενθυμίζοντας ότι η λήψη του επίμαχου μέτρου της δεσμεύσεως των κεφαλαίων εν προκειμένω οφείλεται στο γεγονός ότι το θεσμικό αυτό όργανο έκρινε, προβαίνοντας σε ανεξάρτητη εκτίμηση στο πλαίσιο της αρμοδιότητας που του έχει ανατεθεί από το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007, ότι η προσφεύγουσα παρέσχε στήριξη στη διάδοση των πυρηνικών όπλων.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 56 Κατά τη νομολογία, η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, η οποία αποτελεί θεμελιώδη αρχή του δικαίου, απαγορεύει να αντιμετωπίζονται κατά διαφορετικό τρόπο παρόμοιες καταστάσεις ή να αντιμετωπίζονται καθ' όμοιο τρόπο διαφορετικές καταστάσεις, εκτός αν αυτού του είδους η αντιμετώπιση δικαιολογείται αντικειμενικώς (απόφαση του Πρωτοδικείου της 2ας Οκτωβρίου 2001, T-222/99, T-327/99 και T-329/99, Martínez κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 2001, σ. II-2823, σκέψη 150).

- 57 Όπως ισχυρίζεται το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από τους παρεμβαίνοντες, το καθοριστικό κριτήριο για την εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β', του κανονισμού 423/2007, και επομένως το κριτήριο σύγκρισης που εφαρμόζεται για να καθοριστεί η ύπαρξη ενδεχόμενης παραβίασης της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, είναι εκείνο που αφορά το ζήτημα αν η ενδιαφερόμενη οντότητα συμμετέχει, συνδέεται άμεσα με ή παρέχει στήριξη στη διάδοση των πυρηνικών όπλων.
- 58 Εν προκειμένω, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η προσφεύγουσα αναγνωρίστηκε ως οντότητα που παρέχει στήριξη στη διάδοση των πυρηνικών όπλων ενώ, όπως εκτέθηκε στη σκέψη 30 ανωτέρω, δεν προέβαλε κανένα παραδεκτό λόγο ικανό να αμφισβητήσει το βάσιμο της διαπίστωσης αυτής.
- 59 Υπό τις περιστάσεις αυτές, ακόμα και αν υποθεθεί ότι το Συμβούλιο στην πραγματικότητα παρέλειψε να λάβει μέτρα δεσμεύσεως των κεφαλαίων κατά ορισμένων ιρανικών τραπεζών που συμμετέχουν, συνδέονται άμεσα με ή παρέχουν στήριξη στη διάδοση των πυρηνικών όπλων, το γεγονός αυτό δεν μπορεί να προβληθεί εγκύρως από την προσφεύγουσα, δεδομένου ότι η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως πρέπει να συνδυάζεται με την αρχή της νομιμότητας, σύμφωνα με την οποία κανείς δεν μπορεί να επικαλείται υπέρ αυτού παρανομία που διαπράχθηκε προς όφελος τρίτου (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1998, T-327/94, SCA Holding κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1373, σκέψη 160 T -347/94, Mayr-Melnhof κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1751, σκέψη 334, και της 20ής Μαρτίου 2002, T-23/99, LR AF 1998 κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-1705, σκέψη 367).
- 60 Επομένως, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας και από προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

- ⁶¹ Η προσφεύγουσα φρονεί ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι δυσανάλογη καθόσον επιβάλλει δέσμευση των κεφαλαίων της, τη στιγμή που η απόφαση 1803 (2008) του Συμβουλίου Ασφαλείας, την οποία υλοποιεί η προσβαλλόμενη απόφαση, αρκείται στο να απαιτήσει από τα κράτη να επαγρυπνούν όσον αφορά τις δραστηριότητες της προσφεύγουσας. Συγκεκριμένα, η απόφαση αυτή δεν ζητεί και δεν προτείνει τη δέσμευση των κεφαλαίων της προσφεύγουσας ούτε ζητεί να επιφυλαχθεί στην τελευταία διαφορετική μεταχείριση από αυτή της οποίας τυγχάνουν οι λοιπές τράπεζες που είναι εγκατεστημένες στο Ιράν. Επομένως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι «καταχρηστική» δεδομένου ότι της προκαλεί σημαντική υλική και ηθική ζημία μέσω, μεταξύ άλλων, του κατά αδικαιολόγητο και δυσανάλογο τρόπο περιορισμού του δικαιώματος ιδιοκτησίας της.
- ⁶² Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα επικαλέστηκε ότι η δέσμευση των κεφαλαίων της δεν ήταν αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου από το Συμβούλιο σκοπού και ότι ο σκοπός αυτός μπορούσε να επιτευχθεί με λιγότερο δεσμευτικά μέτρα, όπως είναι οι εκ των υστέρων έλεγχοι των πραγματοποιηθεισών συναλλαγών ή η επαλήθευσή τους από ανεξάρτητο τρίτο.
- ⁶³ Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από τους παρεμβαίνοντες, αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας υποστηρίζοντας ότι η δέσμευση των κεφαλαίων της αποτελεί πρόσφορο και αναγκαίο μέτρο για να αποτρέψει τη διάδοση των πυρηνικών όπλων, δεδομένης της υποστήριξης που η τράπεζα αυτή παρέσχε στις επιχειρήσεις που συμμετείχαν στις επίμαχες δραστηριότητες. Ομοίως, το μέτρο της δεσμεύσεως των κεφαλαίων είναι δικαιολογημένο και ανάλογο αν ληφθεί υπόψη η σπουδαιότητα που έχει η διατήρηση της ειρήνης και της διεθνούς ασφάλειας, καθόσον κανένα άλλο μέτρο δεν μπορεί να διασφαλίσει την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- ⁶⁴ Προκαταρκτικώς, από τις σκέψεις 51 και 52 ανωτέρω προκύπτει ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007 παρέχει στο Συμβούλιο αυτοτελή αρμοδιότητα, η άσκηση της οποίας είναι ανεξάρτητη από την εκ μέρους του Συμβουλίου Ασφαλείας λήψη περιοριστικών μέτρων που αφορούν τις ενδιαφερόμενες οντότητες. Συγκεκριμένα, στόχος του άρθρου 7, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού και της προσβαλλόμενης αποφάσεως, που εκδόθηκε δυνάμει του κανονισμού αυτού, δεν είναι να εφαρμοστούν οι αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας περί της διαδόσεως των πυρηνικών όπλων, αλλά μόνον να διασφαλιστεί η επίτευξη, μέσω της λήψεως αυτοτελών περιοριστικών μέτρων, των στόχων που επιδιώκει μία εκ των εν λόγω αποφάσεων, ήτοι η απόφαση 1737 (2006).
- ⁶⁵ Επομένως, αντιθέτως προς τα υποστηριζόμενα από την προσφεύγουσα, ούτε το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007 ούτε η προσβαλλόμενη απόφαση υλοποιούν την απόφαση 1803 (2008), πράγμα που συνεπάγεται ότι το περιεχόμενο και οι στόχοι της τελευταίας αυτής αποφάσεως δεν αποτελούν κριτήριο βάσει του οποίου πρέπει να εκτιμηθεί η συμβατότητα της προσβαλλόμενης αποφάσεως προς την αρχή της αναλογικότητας.
- ⁶⁶ Κατά τη νομολογία, δυνάμει της αρχής της αναλογικότητας, η οποία περιλαμβάνεται στις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου, η νομιμότητα της απαγορεύσεως οικονομικής δραστηριότητας εξαρτάται από την προϋπόθεση τα απαγορευτικά μέτρα να είναι ενδεδειγμένα και αναγκαία για την εκπλήρωση των θεμιτών επιδιωκόμενων από την επίδικη ρύθμιση σκοπών, λαμβανομένου υπόψη ότι, όταν υπάρχει δυνατότητα επιλογής μεταξύ πολλών ενδεδειγμένων μέτρων, πρέπει να επιλέγεται το λιγότερο δεσμευτικό μέτρο και ότι τα μειονεκτήματα που προκαλούνται δεν πρέπει να είναι δυσανάλογα προς τον επιδιωκόμενο σκοπό (απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Νοεμβρίου 1990, C-331/88, Fedesa κ.λπ., Συλλογή 1990, σ. I-4023, σκέψη 13). Επομένως, τα λοιπά επιχειρήματα της προσφεύγουσας πρέπει να εξεταστούν υπό το πρίσμα αυτό.
- ⁶⁷ Συναφώς, πρώτον, παρατηρείται ότι ο κανονισμός 423/2007 σκοπεί στην παρεμπόδιση της διάδοσης των πυρηνικών όπλων και της χρηματοδότησής της καθώς και στην άσκηση πίεσης στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν ώστε να παύσει τις επίμαχες δραστηριότητες. Ο σκοπός αυτός, που αντιστοιχεί στους σκοπούς που επιδιώκει η

απόφαση 1737 (2006) και εντάσσεται στο γενικότερο πλαίσιο των προσπαθειών που συνδέονται με τη διατήρηση της ειρήνης και της διεθνούς ασφάλειας, είναι θεμιτός.

68 Δεύτερον, η δέσμευση των κεφαλαίων των οντοτήτων που έχει αναγνωριστεί ότι συμμετέχουν, είναι άμεσα συνδεδεμένες με ή παρέχουν στήριξη στη διάδοση των πυρηνικών όπλων συνιστά ενδεδειγμένο και αναγκαίο μέτρο για την πραγματοποίηση του προαναφερθέντος σκοπού. Συγκεκριμένα, το μέτρο αυτό είναι ικανό να διασφαλίσει ότι τα κεφάλαια των θιγομένων οντοτήτων θα παύσουν να χρησιμοποιούνται για την προώθηση της διάδοσης των πυρηνικών όπλων. Επιπλέον, όπως εκτέθηκε στις σκέψεις 30 και 31 ανωτέρω, τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας, αφενός, ότι δεν παρέσχε στήριξη στη διάδοση των πυρηνικών όπλων και, αφετέρου, ότι το μέτρο της δεσμεύσεως των κεφαλαίων δεν ήταν, εν πάση περιπτώσει, αναγκαίο στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν προσκομίστηκαν εγκαίρως και είναι, ως εκ τούτου, απαράδεκτα.

69 Τρίτον, από τη σκέψη 31 ανωτέρω προκύπτει επίσης ότι η προσφεύγουσα δεν πρόεβαλε παραδεκτά επιχειρήματα σχετικά με την ύπαρξη λιγότερο δεσμευτικών μέτρων ικανών να αποτρέψουν τη χρήση των κεφαλαίων της για την προώθηση της διάδοσης των πυρηνικών όπλων.

70 Τέταρτον, όσον αφορά τα μειονεκτήματα που προκαλούνται στην προσφεύγουσα από τον περιορισμό των θεμελιωδών της δικαιωμάτων, όπως είναι το δικαίωμα της ιδιοκτησίας και το δικαίωμα για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας, επισημαίνεται ότι, κατά πάγια νομολογία, τα εν λόγω δικαιώματα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των γενικών αρχών του δικαίου, την τήρηση των οποίων διασφαλίζει ο κοινοτικός δικαστής. Επομένως, ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων συνιστά προϋπόθεση νομιμότητας των κοινοτικών πράξεων (βλ. προπαρατεθείσα στη σκέψη 42 ανωτέρω απόφαση Kadī, σκέψη 284 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Εντούτοις, από τη νομολογία επίσης προκύπτει ότι τα θεμελιώδη δικαιώματα δεν συνιστούν απόλυτα προνόμια και ότι η άσκησή τους μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς που δικαιολογούνται από σκοπούς γενικού συμφέροντος που επιδιώκει η Κοινότητα. Συνεπώς, κάθε οικονομικό ή χρηματοοικονομικό περιοριστικό μέτρο συνεπάγεται, εξ ορισμού, αποτελέσματα που θίγουν τα δικαιώματα της ιδιοκτησίας και της ελεύθερης ασκήσεως των επαγγελματικών δραστηριοτήτων, προξενώντας έτσι ζημία ειδικότερα σε οντότητες που ασκούν τις δραστηριότητες στην παρεμπόδιση των οποίων αποβλέπουν τα εν λόγω περιοριστικά μέτρα. Η σημασία των σκοπών που επιδιώκει η επίδικη κανονιστική ρύθμιση είναι ικανή να δικαιολογήσει τις έστω και σοβαρές αρνητικές συνέπειες των κυρώσεων για ορισμένους επιχειρηματίες (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 30ής Ιουλίου 1996, C-84/95, Bosporus, Συλλογή 1996, σ. I-3953, σκέψεις 21 έως 23, και προπαρατεθείσα στη σκέψη 42 ανωτέρω απόφαση Kadī, σκέψεις 355 και 361).

71 Εν προκειμένω, η ελευθερία ασκήσεως οικονομικής δραστηριότητας καθώς και το δικαίωμα ιδιοκτησίας της προσφεύγουσας περιορίζονται σε σημαντικό βαθμό λόγω της εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δεν έχει δυνατότητα, μεταξύ άλλων, να διαθέτει τα κεφάλαιά της που βρίσκονται στο έδαφος της Κοινότητας ή στην κατοχή κοινοτικών υπηκόων, εκτός αν δοθεί ειδική έγκριση προς τούτο, και ότι τα εντός του εν λόγω εδάφους εγκατεστημένα υποκαταστήματά της δεν μπορούν να πραγματοποιούν νέες συναλλαγές με τους πελάτες τους. Εντούτοις, δεδομένης της ύψιστης σημασίας που έχει η διατήρηση της ειρήνης και της διεθνούς ασφάλειας, τα μειονεκτήματα που προκαλούνται δεν είναι δυσανάλογα προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, τούτο δε κατά μείζονα λόγο καθόσον, αφενός, οι περιορισμοί αυτοί αφορούν τμήμα μόνον των περιουσιακών στοιχείων της προσφεύγουσας και, αφετέρου, τα άρθρα 9 και 10 του κανονισμού 423/2007 προβλέπουν ορισμένες εξαιρέσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στις οντότητες που θίγονται από τα μέτρα δεσμεύσεως των κεφαλαίων να καλύψουν τις βασικές τους δαπάνες.

72 Κατόπιν των προεκτεθέντων, ο τρίτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τέταρτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και από παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως του άρθρου 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007

Επιχειρήματα των διαδίκων

73 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι, κατά παράβαση των κανόνων που απορρέουν από τη νομολογία του Δικαστηρίου, το Συμβούλιο ουδέποτε της ανακοίνωσε τα στοιχεία που διέθετε εις βάρος της και τα οποία δικαιολογούσαν τη δέσμευση των κεφαλαίων της, δεδομένου ότι το θεσμικό αυτό όργανο δεν της κοινοποίησε την προσβαλλόμενη απόφαση. Επιπλέον, το Συμβούλιο δεν διευκρίνισε τι είδους χρηματοοικονομική στήριξη παρέσχε η προσφεύγουσα ή ποιος ήταν ο ρόλος της, ποια προϊόντα αφορούσαν οι επίμαχες συναλλαγές και ποιες οντότητες εμπλέκονταν, πλην των οκτώ οριζόμενων οντοτήτων. Επομένως, το Συμβούλιο δεν παρέσχε στην προσφεύγουσα τη δυνατότητα να πληροφορηθεί τους λόγους για τους οποίους δεσμεύτηκαν τα κεφάλαιά της, παρά το γεγονός ότι το Συμβούλιο Ασφαλείας είχε καλέσει τα κράτη να επιδείξουν μόνον «απλή επαγρύπνηση».

74 Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι δεν είχε πρόσβαση στα αποδεικτικά στοιχεία που περιέχονται στον φάκελο του Συμβουλίου και ότι δεν της δόθηκε η δυνατότητα ακρόασης. Διευκρινίζει ότι δεν επικοινωνήσε με το Συμβούλιο ώστε να μπορέσει να ασκήσει τα δικαιώματά της. Στο πλαίσιο αυτό, πρώτον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι οι εφαρμοστέοι ρυθμιστικοί κανόνες που διέπουν τη διαδικασία δεν προβλέπουν την παροχή πρόσβασης στο φάκελο και τη διεξαγωγή ακρόασης, γεγονός το οποίο, κατά την προσφεύγουσα, αντίκειται καθαυτό στην αρχή του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας και, ως εκ τούτου, συνιστά προσβολή του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας. Δεύτερον, η προσφεύγουσα τονίζει ότι οι προσπάθειες που κατέβαλε συναφώς η εγκατεστημένη στο Ηνωμένο Βασίλειο θυγατρική της, η Melli Bank plc, η οποία, πριν την έκδοση της προσβαλλόμενης αποφάσεως, απευθύνθηκε τόσο προς το Συμβούλιο όσο και προς ορισμένα κράτη μέλη απέβησαν άκαρπες, με αποτέλεσμα να επιλέξει τελικά τη δικαστική οδό. Τρίτον, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι, παρά το γεγονός ότι το βάρος της απόδειξης το φέρει το Συμβούλιο, το θεσμικό αυτό όργανο δεν προσκόμισε ενώπιον του Πρωτοδικείου αποδεικτικά στοιχεία προς στήριξη της αιτιολογίας της προσβαλλόμενης αποφάσεως, με συνέπεια η προσφεύγουσα να υποχρεούται να προσκομίσει «αρνητική απόδειξη», πράγμα που είναι δύσκολο αν όχι αδύνατο. Τέταρτον, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι δεν είχε τη δυνατότητα να υποστηρίξει την άποψή της ενώπιον του Συμβουλίου πριν εξεταστούν μία προς μία οι σχέσεις της με τις οντότητες που ορίζονται στην προσβαλλόμενη απόφαση. Η εξέταση όμως αυτή δεν ήταν δυνατό να ολοκληρωθεί πριν την εκπνοή της προθεσμίας ασκήσεως προσφυγής.

75 Η προσφεύγουσα φρονεί ότι, στο μέτρο που δεν της ανακοινώθηκαν τα εις βάρος της στοιχεία και που δεν είχε τη δυνατότητα πρόσβασης στα αποδεικτικά στοιχεία που περιέχονται στον φάκελο του Συμβουλίου ή τη δυνατότητα ακρόασης, δεν ήταν σε θέση να γνωστοποιήσει λυσιτελώς την άποψή της, πράγμα που συνεπάγεται, κατά την προσφεύγουσα, προσβολή των δικαιωμάτων άμυνάς της, ειδικότερα δε του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης. Για τον ίδιο λόγο, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι δεν είναι προς το παρόν σε θέση να ασκήσει υπό ικανοποιητικές συνθήκες το δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής ενώπιον του Πρωτοδικείου, επικαλούμενη κατ' αυτόν τον τρόπο και προσβολή του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας. Υπογραμμίζει επιπλέον, στο πλαίσιο αυτό, ότι το Συμβούλιο δεν μπορεί να δικαιολογεί τις προαναφερθείσες παραβάσεις από την αναγκαιότητα επίτευξης ενός αποτελέσματος αιφνιδιασμού, δεδομένου ότι ο Πρωθυπουργός του Ηνωμένου Βασιλείου είχε ήδη ανακοινώσει τη δέσμευση των κεφαλαίων της προσφεύγουσας στις 16 Ιουνίου 2008.

76 Τέλος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η παράλειψη του Συμβουλίου, αφενός, να παραθέσει λόγους ατομικούς και ειδικούς που να δικαιολογούν τη δέσμευση των κεφαλαίων της, σε σχέση τόσο με την απλή υποχρέωση επαγρύπνησης που απαίτησε το Συμβούλιο Ασφαλείας όσο και με την αντιμετώπιση των άλλων εγκατεστημένων στο Ιράν τραπεζών, και, αφετέρου, να ενημερώσει την προσφεύγουσα για τους λόγους αυτούς, ισοδυναμεί επίσης με παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως του άρθρου 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007.

77 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από τους παρεμβαίνοντες, αμφισβητεί το βάσιμο των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας. Αφενός, ισχυρίζεται συναφώς ότι εκπλήρωσε την υποχρέωση αιτιολογήσεως του άρθρου 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007 μέσω της δημοσίευσής της προσβαλλόμενης αποφάσεως στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, η οποία μάλιστα είναι διαθέσιμη στο διαδίκτυο την ίδια μέρα της δημοσίευσής. Συγκεκριμένα, κατά το Συμβούλιο, ο κανονισμός αυτός δεν απαιτεί ατομική κοινοποίηση, δεδομένου ότι σε ορισμένες περιπτώσεις δεν είναι γνωστή καμία διεύθυνση στην οποία να μπορεί να αποσταλεί ατομική κοινοποίηση και ότι, εν πάση περιπτώσει, άγνοια νόμου δεν δικαιολογείται. Επιπλέον, οι λόγοι που προβάλλονται στο πλαίσιο της περιστολής της διάδοσης των πυρηνικών όπλων είναι λιγότερο επιζήμιοι από εκείνους που προβάλλονται για τη δικαιολόγηση της λήψης παρόμοιων μέτρων στο πλαίσιο της καταστολής της τρομοκρατίας, που αποτελούν αντικείμενο ατομικής κοινοποίησης.

78 Αφετέρου, κατά το Συμβούλιο, με τη δημοσίευση της αιτιολογίας της προσβαλλόμενης αποφάσεως στην *Επίσημη Εφημερίδα* κατέστη δυνατό στην προσφεύγουσα να λάβει γνώση των λόγων βάσει των οποίων ελήφθησαν τα εναντίον της μέτρα, οπότε γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα άμυνάς της και το δικαίωμά της για αποτελεσματική δικαστική προστασία. Το Συμβούλιο εμμένει, στο πλαίσιο αυτό, στο γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν ζήτησε την επανεξέταση του μέτρου της δεσμεύσεως των κεφαλαίων της, αν και η δυνατότητα αυτή προβλέπεται από την ανακοίνωση προς τα πρόσωπα, τις οντότητες, τους φορείς που έχουν περιληφθεί στον κατάλογο προσώπων, οντοτήτων και φορέων για τα οποία εφαρμόζεται το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 423/2007 του Συμβουλίου (παράρτημα V) (ΕΕ 2008, C 159, σ. 1).

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

79 Πρώτον, πρέπει να εξεταστεί η αιτίαση σχετικά με την αθέτηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως του άρθρου 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007. Συγκεκριμένα, λόγω της αλληλεξαρτήσεως μεταξύ των επίμαχων εν προκειμένω διαφορετικών διαδικαστικών δικαιωμάτων, η ύπαρξη επαρκούς αιτιολογίας της οποίας λαμβάνει εγκαίρως γνώση η προσφεύγουσα είναι σημαντική όσον αφορά όλες τις αιτιάσεις που προβάλλονται στο πλαίσιο του παρόντος λόγου ακυρώσεως.

80 Η υποχρέωση αιτιολογήσεως βλαπτικής αποφάσεως, όπως προβλέπεται στο άρθρο 253 ΕΚ και, ειδικότερα εν προκειμένω, στο άρθρο 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007, έχει ως σκοπό, αφενός, να παράσχει στον ενδιαφερόμενο επαρκείς ενδείξεις ως προς το αν η πράξη είναι βάσιμη ή αν είναι ενδεχομένως πλημμελής οπότε μπορεί να αμφισβητηθεί το κύρος της ενώπιον του κοινοτικού δικαστή και, αφετέρου, να παράσχει τη δυνατότητα στον κοινοτικό δικαστή να ελέγξει τη νομιμότητα της πράξεως αυτής. Η ως άνω υποχρέωση αιτιολογήσεως συνιστά ουσιώδη αρχή του κοινοτικού δικαίου από την οποία μπορεί να υπάρξει παρέκκλιση μόνο για επιτακτικούς λόγους. Ως εκ τούτου, η αιτιολογία πρέπει, κατ' αρχήν, να κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο ταυτόχρονα με τη βλαπτική γι' αυτόν πράξη, καθόσον η έλλειψη αιτιολογίας δεν μπορεί να καλυφθεί λόγω του ότι ο ενδιαφερόμενος πληροφορείται την αιτιολογία της πράξεως κατά τη διαδικασία ενώπιον του κοινοτικού δικαστή. Επιπλέον, η τήρηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως είναι κατά μείζονα λόγω σημαντική στην περίπτωση μιας αρχικής αποφάσεως περί δεσμεύσεως των κεφαλαίων μιας οντότητας καθόσον συνιστά τη μοναδική εγγύηση που επιτρέπει στον ενδιαφερόμενο να ασκήσει επωφελώς τα ένδικα βοηθήματα που έχει στη διάθεσή του για να αμφισβητήσει τη νομιμότητα της εν λόγω αποφάσεως, δεδομένου ότι αυτός δεν διαθέτει δικαίωμα ακροάσεως πριν από την έκδοση της επίμαχης αποφάσεως (βλ., συναφώς και κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα στη σκέψη 36 ανωτέρω απόφαση ΟΜΡΙ, σκέψεις 138 έως 140 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

81 Κατά συνέπεια, το Συμβούλιο οφείλει, δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007 να γνωστοποιεί στη θιγόμενη οντότητα ειδικούς και συγκεκριμένους λόγους όταν εκδίδει απόφαση περί δεσμεύσεως των κεφαλαίων της, όπως είναι η προσβαλλόμενη απόφαση, εκτός αν επιτακτικοί λόγοι αναγόμενοι στην ασφάλεια ή απορρέοντες από τις διεθνείς σχέσεις της Κοινότητας και των κρατών μελών της αποκλείουν τη γνωστοποίηση ορισμένων στοιχείων (βλ., κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα στη σκέψη 42 ανωτέρω απόφαση Kadi, σκέψη 342). Το Συμβούλιο οφείλει επίσης να αναφέρει τα πραγματικά και νομικά στοιχεία από τα οποία εξαρτάται η νόμιμη δικαιολόγηση της αποφάσεώς του και τις σκέψεις που το οδήγησαν να λάβει την απόφαση αυτή. Κατά το μέτρο του δυνατού, η αιτιολογία αυτή πρέπει να κοινοποιείται είτε ταυτόχρονα με τη λήψη του επίμαχου μέτρου είτε το συντομότερο δυνατό μετά τη λήψη του (βλ., συναφώς και κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα στη σκέψη 36 ανωτέρω απόφαση ΟΜΡΙ, σκέψεις 143 έως 148 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

82 Ωστόσο, η αιτιολογία πρέπει να προσαρμόζεται στη φύση της επίμαχης πράξεως και του πλαισίου στο οποίο αυτή εκδόθηκε. Η απαίτηση αιτιολογήσεως πρέπει να εκτιμάται αναλόγως των περιστάσεων της συγκεκριμένης υποθέσεως, και ιδίως του περιεχομένου της πράξεως, της φύσεως της παρατιθέμενης αιτιολογίας και του συμφέροντος για παροχή εξηγήσεων που ενδέχεται να έχουν οι αποδέκτες της πράξεως ή άλλα πρόσωπα τα οποία η πράξη αφορά άμεσα και ατομικά. Δεν απαιτείται η αιτιολογία να προσδιορίζει όλα τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που έχουν επιρροή, καθόσον το ζήτημα της επάρκειας της αιτιολογίας πρέπει να εκτιμάται με

γνώμονα όχι μόνον το γράμμα της πράξεως αυτής, αλλά και το πλαίσιο της και το σύνολο των νομικών κανόνων που διέπουν το σχετικό θέμα. Ειδικότερα, μια βλαπτική πράξη είναι επαρκώς αιτιολογημένη εφόσον εκδόθηκε εντός πλαισίου που είναι γνωστό στον ενδιαφερόμενο και το οποίο του παρέχει τη δυνατότητα να αντιληφθεί το περιεχόμενο του ληφθέντος έναντι αυτού μέτρου (βλ. προπαρατεθείσα στη σκέψη 36 ανωτέρω απόφαση ΟΜΠΙ, σκέψη 141 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

83 Όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 57 ανωτέρω, η εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β', του κανονισμού 423/2007 απαιτεί η ενδιαφερόμενη επιχείρηση να συμμετέχει, να είναι άμεσα συνδεδεμένη με ή να παρέχει στήριξη στη διάδοση των πυρηνικών όπλων. Κατά συνέπεια, εκτός από την αναφορά της νομικής βάσης του λαμβανόμενου μέτρου, η υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει το Συμβούλιο αφορά ακριβώς το γεγονός αυτό. Αντιθέτως, κατ' αντιδιαστολή προς τα υποστηριζόμενα από την προσφεύγουσα, το Συμβούλιο δεν όφειλε να αιτιολογήσει ούτε την επιλογή του να υπερακοντίσει τα μέτρα που θεσπίστηκαν με την απόφαση 1803 (2008), δεδομένου ότι με τη σκέψη 65 ανωτέρω διαπιστώθηκε ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν υλοποιεί την απόφαση 1803 (2008), ούτε την επιλογή του να αντιμετωπίσει την προσφεύγουσα διαφορετικά από τις λοιπές ιρανικές τράπεζες.

84 Εν προκειμένω, το Συμβούλιο επισήμανε, τόσο με τον τίτλο της προσβαλλόμενης αποφάσεως όσο και με την αιτιολογική σκέψη 2 της αποφάσεως αυτής, ότι τα ληφθέντα μέτρα στηρίζονται στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007. Το θεσμικό αυτό όργανο διευκρίνισε επίσης, με το σημείο 4 του πίνακα Β του παραρτήματος της προσβαλλόμενης αποφάσεως, τους ατομικούς και ειδικούς λόγους που το οδήγησαν να συμπεράνει ότι η προσφεύγουσα παρείχε στήριξη στη διάδοση των πυρηνικών όπλων. Συγκεκριμένα, το Συμβούλιο επισήμανε, πρώτον, το είδος της στήριξης που παρέσχε η προσφεύγουσα, ήτοι την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται το άνοιγμα πιστωτικών επιστολών και η διατήρηση λογαριασμών, δεύτερον, τις δραστηριότητες που συνδέονται με τη διάδοση των πυρηνικών όπλων και που αφορούν οι χρηματοοικονομικές αυτές υπηρεσίες, ήτοι την αγορά ευαίσθητων υλικών, και, τρίτον, τους αποδέκτες της παρεχόμενης από την προσφεύγουσα στήριξης, ήτοι τις οκτώ ονομαστικώς οριζόμενες οντότητες.

85 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι, υπό το πρίσμα τόσο της προπαρατεθείσας με τις σκέψεις 80 έως 82 ανωτέρω νομολογίας όσο και του γράμματος του άρθρου 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007, η αιτιολογία της προσβαλλόμενης αποφάσεως ως προς την προσφεύγουσα είναι επαρκής.

86 Αντιθέτως, δεν μπορεί να γίνει δεκτός ο ισχυρισμός του Συμβουλίου, υποστηριζόμενου από τους παρεμβαίνοντες, ότι το θεσμικό αυτό όργανο εκπλήρωσε την υποχρέωση γνωστοποίησης της αιτιολογίας στην προσφεύγουσα μέσω της δημοσίευσής της προσβαλλόμενης απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα. Συγκεκριμένα, μια απόφαση όπως η προσβαλλόμενη, η οποία θεσπίζει μια τροποποιημένη έκδοση του παραρτήματος V του κανονισμού 423/2007, παράγει αποτελέσματα *erga omnes*, εφόσον απευθύνεται σε ένα σύνολο παραληπτών που καθορίζεται κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο, οι οποίοι υποχρεούνται να δεσμεύσουν τα κεφάλαια των οντοτήτων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο του εν λόγω παραρτήματος. Εντούτοις, η απόφαση αυτή δεν έχει αποκλειστικώς γενικό χαρακτήρα, δεδομένου ότι η δέσμευση των κεφαλαίων αφορά ονομαστικώς οριζόμενες οντότητες, που θίγονται άμεσα και ατομικά από τα ατομικά μέτρα που θεσπίστηκαν ως προς αυτές (βλ., συναφώς και κατ' αναλογία, αποφάσεις *Kadi*, σκέψεις 241 έως 244 και ΟΜΡΙ, σκέψη 98, προπαρατεθείσες αντιστοίχως στις σκέψεις 42 και 36 ανωτέρω). Επιπλέον, η δέσμευση των κεφαλαίων έχει σημαντικές συνέπειες για τις ενδιαφερόμενες οντότητες, καθόσον το μέτρο αυτό είναι ικανό να περιορίσει την άσκηση των θεμελιωδών τους δικαιωμάτων. Υπό τις περιστάσεις αυτές, λαμβανομένης υπόψη της υπομνησθείσας στη σκέψη 70 ανωτέρω ανάγκης να διασφαλιστεί η τήρηση των δικαιωμάτων αυτών, που συνιστούν συγχρόνως ουσιαστικά και διαδικαστικά δικαιώματα, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το Συμβούλιο οφείλει, στο μέτρο του δυνατού, να γνωστοποιεί στις ενδιαφερόμενες οντότητες, μέσω ατομικής κοινοποίησης, τα μέτρα της δεσμεύσεως των κεφαλαίων τους.

87 Τα επιχειρήματα που προβάλλει το Συμβούλιο δεν αναιρούν το συμπέρασμα αυτό. Συγκεκριμένα, πρώτον, το γεγονός ότι η ατομική κοινοποίηση είναι αδύνατη σε ορισμένες περιπτώσεις είναι ανεξάρτητο από το συμφέρον που έχουν οι οντότητες για την κοινοποίηση αυτή και επομένως δεν ασκεί επιρροή στην περίπτωση κατά την οποία η διεύθυνση της ενδιαφερόμενης οντότητας είναι γνωστή. Δεύτερον, ο κανόνας ότι άγνοια νόμου δεν δικαιολογείται δεν μπορεί να προβληθεί κατά της προσφεύγουσας, λαμβανομένου υπόψη ότι η προσβαλλόμενη απόφαση έχει, ως προς την τράπεζα αυτή, τη φύση ατομικής πράξεως. Τρίτον, η διάκριση που επικαλείται το Συμβούλιο όσον αφορά τα μέτρα δεσμεύσεως των κεφαλαίων που λαμβάνονται στο πλαίσιο της καταστολής της τρομοκρατίας είναι αλυσιτελής, καθόσον ο δυσφημιστικός ή μη χαρακτήρας της παρατιθέμενης αιτιολογίας μπορεί ενδεχομένως να ασκήσει επιρροή μόνον προκειμένου να εκτιμηθεί η σκοπιμότητα της δημοσίευσής της αιτιολογίας στην Επίσημη Εφημερίδα. Αντιθέτως, η απαίτηση ατομικής κοινοποίησης των μέτρων δεσμεύσεως των κεφαλαίων απορρέει από το ότι τα εν λόγω μέτρα επηρεάζουν ατομικά και σημαντικά τα δικαιώματα των ενδιαφερόμενων οντοτήτων. Δεδομένου όμως ότι τα αποτελέσματα των μέτρων δεσμεύσεως των κεφαλαίων που λαμβάνονται δυνάμει του κανονισμού 423/2007 και των μέτρων που λαμβάνονται στο πλαίσιο της καταστολής της τρομοκρατίας είναι συγκρίσιμα, πρέπει και στις δύο περιπτώσεις τα εν λόγω μέτρα να γνωστοποιούνται στις ενδιαφερόμενες οντότητες κατά τον ίδιο τρόπο.

- 88 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το Συμβούλιο δεν τήρησε την υποχρέωση γνωστοποίησης της αιτιολογίας της προσβαλλόμενης απόφασης στην προσφεύγουσα, υποχρέωση που απορρέει από το άρθρο 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007, καθόσον δεν της κοινοποίησε ατομικώς την εν λόγω απόφαση, παρά το γεγονός ότι από το περιεχόμενο της πράξης αυτής προκύπτει ότι το θεσμικό όργανο γνώριζε τη διεύθυνση στην οποία η προσφεύγουσα έχει την έδρα της.
- 89 Εντούτοις, από τα παραρτήματα της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων που υπέβαλε η προσφεύγουσα στην υπόθεση T-390/08 R προκύπτει ότι, με επιστολή της 24ης Ιουνίου 2008, η γαλλική Επιτροπή Τραπεζών πληροφόρησε το υποκατάστημα της προσφεύγουσας στο Παρίσι σχετικά με την έκδοση της προσβαλλόμενης αποφάσεως και τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα την ίδια ημέρα. Επομένως, η προσφεύγουσα ενημερώθηκε εγκαίρως και επισήμως για την έκδοση της προσβαλλόμενης αποφάσεως καθώς και για το ότι μπορούσε να αναζητήσει την αιτιολογία της στην Επίσημη Εφημερίδα. Άλλωστε, φαίνεται ότι η προσφεύγουσα όντως συμβουλευτήκε το περιεχόμενο της εν λόγω αποφάσεως, καθόσον επισύναψε στο δικόγραφο της προσφυγής της αντίγραφο της αποφάσεως αυτής.
- 90 Υπό τις εξαιρετικές αυτές περιστάσεις, συνάγεται ότι το γεγονός ότι το Συμβούλιο δεν γνωστοποίησε την αιτιολογία της προσβαλλόμενης αποφάσεως στην προσφεύγουσα μέσω ατομικής κοινοποίησης δεν είχε ως αποτέλεσμα να στερηθεί η προσφεύγουσα από τη δυνατότητα να πληροφορηθεί εγκαίρως την αιτιολογία της προσβαλλόμενης αποφάσεως και να εκτιμήσει το βάσιμο του μέτρου της δεσμεύσεως των κεφαλαίων της που ελήφθη εναντίον της. Κατά συνέπεια, η παράλειψη του Συμβουλίου δεν δικαιολογεί την ακύρωση της προσβαλλόμενης αποφάσεως.
- 91 Δεύτερον, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας, ειδικότερα δε του δικαιώματος ακροάσεως, σε κάθε διαδικασία που κινείται κατά οντότητας και η οποία μπορεί να καταλήξει σε βλαπτική γι' αυτήν πράξη, συνιστά θεμελιώδη αρχή του κοινοτικού δικαίου και πρέπει να διασφαλίζεται, ακόμη και αν δεν υπάρχει καμία ρύθμιση σχετικά με την εν λόγω διαδικασία (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα στη σκέψη 36 ανωτέρω απόφαση ΟΜΠΙ, σκέψη 91 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 92 Η αρχή του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας επιβάλλει, μεταξύ άλλων, να κοινοποιούνται στην ενδιαφερόμενη οντότητα τα εις βάρος της στοιχεία, κατά το μέτρο του δυνατού, είτε ταυτόχρονα με την έκδοση αρχικής αποφάσεως δεσμεύσεως

κεφαλαίων είτε το συντομότερο δυνατόν αμέσως μετά την έκδοσή της. Ωστόσο, επιτακτικοί λόγοι αναγόμενοι στην ασφάλεια ή απορρέοντες από τις διεθνείς σχέσεις της Κοινότητας και των κρατών μελών της ενδέχεται να αποκλείουν τη γνωστοποίηση ορισμένων στοιχείων στους ενδιαφερόμενους (βλ., συναφώς και κατ' αναλογία, αποφάσεις Kadı, σκέψη 342, και ΟΜΠΙ, σκέψεις 93 και 137, προπαρατεθείσες αντιστοίχως στις σκέψεις 42 και 36 ανωτέρω).

93 Επιπροσθέτως, στο μέτρο που η αρχική απόφαση δεσμεύσεως των κεφαλαίων μιας οντότητας, όπως η προσβαλλόμενη απόφαση, πρέπει να επιβάλλεται αιφνιδιαστικώς, δεν απαιτείται, πριν την έκδοση της επίμαχης αποφάσεως, να κοινοποιούνται στην ενδιαφερόμενη οντότητα τα εις βάρος της στοιχεία ούτε να παρέχεται σε αυτήν δικαίωμα ακροάσεως (βλ., συναφώς και κατ' αναλογία, αποφάσεις Kadı, σκέψεις 338 έως 341 και ΟΜΠΙ, σκέψεις 128 και 137, προπαρατεθείσες αντιστοίχως στις σκέψεις 42 και 36 ανωτέρω).

94 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει εκ προοιμίου να απορριφθεί ο ισχυρισμός ότι η αναγκαιότητα να επιτευχθεί αποτέλεσμα αιφνιδιασμού δεν μπορεί να προβληθεί λόγω των φερόμενων δηλώσεων του Πρωθυπουργού του Ηνωμένου Βασιλείου της 16ης Μαΐου 2008. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα όχι μόνο δεν απέδειξε το υποστατό των δηλώσεων αυτών, αλλά επιπλέον ούτε καν ισχυρίστηκε ότι οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιήθηκαν εξ ονόματος του Συμβουλίου, πόσο μάλλον της Κοινότητας.

95 Στο πλαίσιο της εκδόσεως αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο α' ή β', του κανονισμού 423/2007, η κοινοποίηση των επιβαρυντικών στοιχείων πρέπει να αφορά τις ακριβείς πληροφορίες ή τα στοιχεία του φακέλου από τα οποία να προκύπτει ότι οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης αυτής πληρούνται στην περίπτωση της συγκεκριμένης οντότητας (βλ., συναφώς και κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα στη σκέψη 36 ανωτέρω απόφαση ΟΜΠΙ, σκέψη 126).

96 Από τις διαπιστώσεις των σκέψεων 84 έως 90 ανωτέρω προκύπτει όμως ότι η απαίτηση αυτή τηρήθηκε εν προκειμένω. Συγκεκριμένα, δεδομένου, πρώτον, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι επαρκώς αιτιολογημένη, δεύτερον, ότι η γαλλική Επιτροπή Τραπεζών επέστησε εγκαίρως την προσοχή της προσφεύγουσας στο γεγονός της

εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως και της δημοσιεύσεώς της, συμπεριλαμβανομένης της αιτιολογίας της, στην Επίσημη Εφημερίδα και, τρίτον, ότι η προσφεύγουσα όντως συμβουλευτήκε την εν λόγω απόφαση, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η προσφεύγουσα είχε στη διάθεσή της επαρκώς ακριβείς πληροφορίες ως προς τους λόγους που οδήγησαν το Συμβούλιο να κρίνει ότι εν προκειμένω έχει εφαρμογή το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο α' και β', του κανονισμού 423/2007.

97 Συναφώς, πρέπει να απορριφθεί ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι το Συμβούλιο όφειλε να της παράσχει αυτεπαγγέλτως πρόσβαση στα στοιχεία του φακέλου του. Συγκεκριμένα, όταν έχουν κοινοποιηθεί στην ενδιαφερόμενη οντότητα επαρκώς ακριβείς πληροφορίες που της παρέχουν τη δυνατότητα να καταστήσει λυσιτελώς γνωστή την άποψή της επί των εις βάρος της στοιχείων που λαμβάνει υπόψη του το Συμβούλιο, η αρχή του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας δεν προϋποθέτει ότι το θεσμικό αυτό όργανο υποχρεούται να παράσχει με δική του πρωτοβουλία πρόσβαση στα έγγραφα που περιέχει ο φάκελός του. Το Συμβούλιο υποχρεούται να εξασφαλίζει τη δυνατότητα προσβάσεως σε όλα τα μη εμπιστευτικά διοικητικά έγγραφα που αφορούν το επίμαχο μέτρο μόνον κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου (βλ., συναφώς και κατ' αναλογία, απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Ιουλίου 2002, T-205/99, *Hyper* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-3141, σκέψεις 63 έως 65 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Η αυτόβουλη κοινοποίηση των στοιχείων του φακέλου συνιστά στην πραγματικότητα υπερβολική απαίτηση, δεδομένου ότι δεν είναι βέβαιο κατά τον χρόνο λήψεως ενός μέτρου δεσμεύσεως των κεφαλαίων ότι η θιγόμενη οντότητα σκοπεύει να επαληθεύσει, μέσω της προσβάσεως στα έγγραφα του φακέλου, την ορθότητα των στοιχείων που στηρίζουν τους εις βάρος της ισχυρισμούς του Συμβουλίου.

98 Όσον αφορά το δικαίωμα ακροάσεως, η οντότητα που θίγεται από μια αρχική απόφαση δεσμεύσεως των κεφαλαίων της έχει δικαίωμα ακροάσεως ενώπιον του Συμβουλίου μετά την έκδοση της οικείας αποφάσεως. Εντούτοις, κατά τη νομολογία, δεν είναι υποχρεωτικό να διεξαχθεί αυτεπαγγέλτως ακρόαση από το θεσμικό αυτό όργανο, δεδομένης της δυνατότητας την οποία έχουν επίσης οι ενδιαφερόμενοι να ασκήσουν άμεσα προσφυγή ενώπιον του Πρωτοδικείου (βλ., συναφώς και κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα στη σκέψη 36 ανωτέρω απόφαση ΟΜΠ, σκέψεις 130 και 137). Επιπλέον, επισημαίνεται ότι το Συμβούλιο εξέδωσε και δημοσίευσε στην Επίσημη Εφημερίδα, την ημέρα της δημοσίευσής της προσβαλλόμενης αποφάσεως, την ανακοίνωση προς τα πρόσωπα, τις οντότητες, τους φορείς που έχουν περιληφθεί στον κατάλογο προσώπων, οντοτήτων και φορέων για τα οποία εφαρμόζεται το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007 του Συμβουλίου (παράρτημα V). Η

ανακοίνωση αυτή προβλέπει τη δυνατότητα των οντοτήτων να ζητήσουν την επανεξέταση της απόφασης να συμπεριληφθούν στον κατάλογο του παραρτήματος V του εν λόγω κανονισμού καθιστώντας έτσι δυνατή την αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματός τους ακροάσεως.

99 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, εν προκειμένω, προϋπόθεση για την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης στον φάκελο και του δικαιώματος ακροάσεως ήταν η εκ μέρους της προσφεύγουσας υποβολή αιτήσεως στο Συμβούλιο. Η προσφεύγουσα όμως παραδέχτηκε, απαντώντας σε ερώτηση που της έθεσε το Πρωτοδικείο, ότι παρέλειψε να υποβάλει τέτοια αίτηση.

100 Τα επιχειρήματα που προβάλλει η προσφεύγουσα προς δικαιολόγηση της παραλείψεως αυτής δεν μπορούν να γίνουν δεκτά. Έτσι, ο ισχυρισμός ότι τα εφαρμοστέα κείμενα δεν προβλέπουν διαδικασία πρόσβασης στον φάκελο και διαδικασία ακροάσεως είναι εσφαλμένος όσον αφορά το δικαίωμα ακροάσεως, όπως προκύπτει από τη σκέψη 98 ανωτέρω. Κατά τα λοιπά, μολονότι όντως δεν έχει προβλεφθεί ρητώς καμία διαδικασία πρόσβασης στον φάκελο, με τη σκέψη 91 ανωτέρω υπομνήσθηκε ότι το γεγονός αυτό είναι ανεξάρτητο από την υποχρέωση του Συμβουλίου να διασφαλίζει τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας. Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας, ακόμα και αν θεωρηθεί ότι πρέπει να ερμηνευθεί ως ένσταση ελλείψεως νομιμότητας, λαμβανομένου υπόψη ότι η απουσία ρητών διατάξεων είναι ανεξάρτητη από την υποχρέωση σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας, ειδικότερα δε του δικαιώματος στην κοινοποίηση των επιβαρυντικών στοιχείων, που σκοπεύει επίσης να παράσχει στην ενδιαφερόμενη οντότητα τη δυνατότητα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας (βλ. σκέψη 105 κατωτέρω).

101 Οι ενέργειες που ανέλαβε η θυγατρική της προσφεύγουσας στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν ασκούν επίσης επιρροή, δεδομένου ότι η εν λόγω θυγατρική διαθέτει ανεξάρτητη νομική προσωπικότητα, πράγμα που συνεπάγεται ότι οι επαφές της με τα θεσμικά όργανα και με τα κράτη μέλη πραγματοποιήθηκαν ιδίω ονόματι και όχι εξ ονόματος της μητρικής της εταιρίας. Όπως άλλωστε παραδέχεται και η προσφεύγουσα, οι ενέργειες αυτές προηγήθηκαν χρονικά της εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Στη σκέψη 93 ανωτέρω διαπιστώθηκε όμως ότι, πριν την έκδοση της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η προσφεύγουσα δεν είχε, εν πάση περιπτώσει, ούτε δικαίωμα στην κοινοποίηση των εις βάρος της στοιχείων ούτε δικαίωμα ακροάσεως.

- 102 Όσον αφορά το γεγονός ότι το Συμβούλιο δεν προσκόμισε αυτοβούλως τα αποδεικτικά στοιχεία προς στήριξη της αιτιολογίας της προβαλλόμενης αποφάσεως, από τις σκέψεις 97 ανωτέρω και 107 κατωτέρω προκύπτει ότι το θεσμικό αυτό όργανο δεν υπείχε τέτοια υποχρέωση, πριν ή μετά την υποβολή της υπό κρίση προσφυγής.
- 103 Ομοίως, η προσφεύγουσα δεν εξηγεί με ποιον τρόπο η ανάγκη να εξεταστούν μία προς μία οι σχέσεις της με τις οντότητες που ορίζονται στην προβαλλόμενη απόφαση την εμπόδισε να ζητήσει από το Συμβούλιο την πρόσβαση στον φάκελό του ή τη διεξαγωγή ακροάσεως. Αντιθέτως, οι ενέργειες αυτές θα μπορούσαν να διευκολύνουν την έρευνα που έπρεπε να πραγματοποιηθεί, χάρις στα αναζητούμενα έγγραφα και στις αντλούμενες από αυτά διευκρινίσεις.
- 104 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, συνάγεται ότι, εφόσον η προσφεύγουσα παρέλειψε να υποβάλει σχετική αίτηση στο Συμβούλιο, το θεσμικό αυτό όργανο δεν όφειλε να της παράσχει πρόσβαση στον φάκελο ή να διεξαγάγει ακρόαση, πράγμα που συνεπάγεται ότι πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση που αντλείται από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας.
- 105 Τρίτον, κατά πάγια νομολογία, η αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας συνιστά γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου που απορρέει από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών και έχει κατοχυρωθεί με τα άρθρα 6 και 13 της Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, και, επιπλέον, έχει επιβεβαιωθεί με το άρθρο 47 του Χάρτη του Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος διακηρύχθηκε στις 7 Δεκεμβρίου 2000 στη Νίκαια (ΕΕ 2000, C 364, σ. 1). Η αποτελεσματικότητα του δικαστικού ελέγχου συνεπάγεται ότι η οικεία κοινοτική αρχή οφείλει να γνωστοποιήσει στο οικείο πρόσωπο ή οντότητα τους λόγους για τους οποίους επιβάλλεται η δέσμευση των κεφαλαίων τους, κατά το μέτρο του δυνατού, είτε κατά τον χρόνο λήψεως της αποφάσεως περί αναγραφής του ονόματός τους στον κατάλογο είτε, τουλάχιστον, το ταχύτερο δυνατό μετά τη λήψη αυτής της αποφάσεως, ώστε να παρασχεθεί σ' αυτούς η δυνατότητα να ασκήσουν, εμπροθέσμως, το δικαίωμά τους για προσφυγή. Η τήρηση της υποχρεώσεως γνωστοποιήσεως των λόγων αυτών είναι, πράγματι, αναγκαία προκειμένου να παρασχεθεί στους αποδέκτες των περιοριστικών μέτρων η δυνατότητα να υπερασπι-

στούν τα δικαιώματά τους υπό τις καλύτερες δυνατές συνθήκες και να αποφασίσουν, έχοντας γνώση όλων των στοιχείων, αν είναι πρόσφορο να προσφύγουν στον κοινοτικό δικαστή, αλλά και προκειμένου να παρασχεθεί στον κοινοτικό δικαστή πλήρως η δυνατότητα ασκήσεως του ελέγχου νομιμότητας της οικείας κοινοτικής πράξεως, όπως επιβάλλει η Συνθήκη ΕΚ (βλ., συναφώς και κατ' αναλογία, προπαρατεθείσα στη σκέψη 42 ανωτέρω απόφαση Kadı, σκέψεις 335 έως 337 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

106 Από τις σκέψεις 84 έως 90 και 96 ανωτέρω προκύπτει ότι η προσφεύγουσα είχε εγκαίρως στη διάθεσή της επαρκώς ακριβείς πληροφορίες σχετικές με τους λόγους της δεσμεύσεως των κεφαλαίων της. Επιπλέον, εφόσον δεν ζήτησε πρόσβαση στον φάκελο του Συμβουλίου, η προσφεύγουσα δεν μπορεί βασίμως να επικαλείται ότι δεν της παρασχέθηκε τέτοια πρόσβαση. Εξάλλου, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι είναι σε θέση να ασκήσει πλήρως τον έλεγχό του. Υπό τις περιστάσεις αυτές, συνάγεται ότι το Συμβούλιο δεν προσέβαλε το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας της προσφεύγουσας.

107 Στο μέτρο που η προσφεύγουσα εξακολουθεί να ισχυρίζεται, στο πλαίσιο αυτό, ότι το Συμβούλιο δεν προσκόμισε, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Πρωτοδικείου, κανένα αποδεικτικό στοιχείο προς στήριξη της παρατιθέμενης στην προσβαλλόμενη απόφαση αιτιολογίας, επισημαίνεται ότι η προσκόμιση τέτοιων αποδεικτικών στοιχείων καθίσταται αναγκαία μόνον αν η προσφεύγουσα προβάλλει παραδεκτό λόγο που αμφισβητεί το βάσιμο της διαπίστωσης ότι παρέχει στήριξη στη διάδοση των πυρηνικών όπλων. Συγκεκριμένα, υπό τις περιστάσεις αυτές, και χωρίς να υποχρεούται η προσφεύγουσα να προσκομίσει αρνητική απόδειξη, το Συμβούλιο οφείλει, σύμφωνα με τα εκτεθέντα στη σκέψη 37 ανωτέρω, να προσκομίσει τα αποδεικτικά και πληροφοριακά στοιχεία στα οποία στήριξε την εκτίμησή του, προκειμένου αυτά να εξεταστούν από τον κοινοτικό δικαστή. Ωστόσο, όπως προκύπτει από τη σκέψη 30 ανωτέρω, τέτοιος λόγος δεν προβλήθηκε εν προκειμένω. Κατά συνέπεια, η μη προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων από το Συμβούλιο δεν μπορεί να συνιστά προσβολή του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, η δε αιτίαση που προβλήθηκε συναφώς πρέπει, ως εκ τούτου, να

απορριφθεί, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστεί το ζήτημα αν τα υποβληθέντα στις 4 Φεβρουαρίου 2009 έγγραφα τεκμηριώνουν τον ισχυρισμό ότι η προσφεύγουσα όφειλε εν προκειμένω να προσκομίσει αρνητική απόδειξη.

108 Κατόπιν των προεκτεθέντων, ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από αναρμοδιότητα

Επιχειρήματα των διαδίκων

109 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το Συμβούλιο, στο πλαίσιο της Συνθήκης ΕΚ, δεν έχει αρμοδιότητα να επιβάλλει «ποινικές κυρώσεις», όπως είναι η δέσμευση των κεφαλαίων της. Επομένως, το θεσμικό αυτό όργανο ενήργησε καθ' υπέρβαση αρμοδιότητας και κατά κατάχρηση εξουσίας, διέπραξε παράβαση ουσιώδους τύπου και παραβίασε τους κανόνες της Συνθήκης ΕΚ, καθόσον, μέσω της εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως και του κανονισμού 423/2007, που αποτελούν πράξεις εκδοθείσες εντός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων που έχει αναθέσει η εν λόγω Συνθήκη στο Συμβούλιο, επέβαλε τη δέσμευση των κεφαλαίων της προσφεύγουσας.

110 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από τους παρεμβαίνοντες, αμφισβητεί το βάσιμο της επιχειρηματολογίας της προσφεύγουσας, τονίζοντας ότι η δέσμευση κεφαλαίων δεν συνιστά ποινική κύρωση.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- ¹¹¹ Επισημαίνεται ότι, στο μέτρο που τα κεφάλαια των οντοτήτων στις οποίες επιβάλλονται τα περιοριστικά μέτρα του κανονισμού 423/2007 δεν υπόκεινται σε κατάσχεση λόγω του ότι αποτελούν προϊόντα εγκλήματος, αλλά σε συντηρητική δέσμευση, τα μέτρα αυτά δεν συνιστούν ποινική κύρωση. Ομοίως, η επιβολή των εν λόγω μέτρων δεν σημαίνει ότι προσάπτεται κατηγορία ποινικής φύσεως στις οικείες οντότητες (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Ιουλίου 2007, T-47/03, Sison κατά Συμβουλίου, που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 101).
- ¹¹² Κατά συνέπεια, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η δέσμευση των κεφαλαίων της συνιστά ποινική κύρωση είναι αβάσιμο. Τούτο συνεπάγεται ότι ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί όπως πρέπει να απορριφθεί και η προσφυγή στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- ¹¹³ Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του αντιδίκου. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων εξόδων, σύμφωνα με τα αιτήματα του θεσμικού αυτού οργάνου.

- ¹¹⁴ Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα κράτη μέλη και τα όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα. Επομένως, το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, η Γαλλική Δημοκρατία και η Επιτροπή φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.
- 2) Η Bank Melli Iran φέρει, εκτός από τα δικά της δικαστικά έξοδα, και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων εξόδων.

- 3) Το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, η Γαλλική Δημοκρατία και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων εξόδων.**

Pelikánová

Jürimäe

Soldevila Fragoso

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 14 Οκτωβρίου 2009.

(υπογραφές)

Πίνακας περιεχομένων

Ιστορικό της διαφοράς	II - 3976
Περιοριστικά μέτρα ληφθέντα κατά της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν	II - 3977
Μέτρα που αφορούν την προσφεύγουσα	II - 3979
Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων	II - 3980
Σκεπτικό	II - 3983
Επί της λυσιτέλειας των εγγράφων που προσκόμισε η προσφεύγουσα στις 4 Φεβρουαρίου 2009	II - 3984
Επί της εντάσεως του δικαστικού ελέγχου	II - 3985
Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 3985
Εκτίμηση του Πρωτοδικείου	II - 3986
Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση ουσιώδους τύπου, από παραβίαση της Συνθήκης ΕΚ, των σχετικών με την εφαρμογή της κανόνων δικαίου και του άρθρου 7, παράγραφος 2, της κοινής θέσης 2007/140, από κατάχρηση εξουσίας καθώς και από έλλειψη νομικής βάσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως	II - 3987
Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 3987
Εκτίμηση του Πρωτοδικείου	II - 3989
Επί του δεύτερου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως	II - 3992
Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 3992
Εκτίμηση του Πρωτοδικείου	II - 3992
Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας και από προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας	II - 3994
Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 3994
Εκτίμηση του Πρωτοδικείου	II - 3995
Επί του τέταρτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και από παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως του άρθρου 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007	II - 3997
	II - 4013

Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 3997
Εκτίμηση του Πρωτοδικείου	II - 3999
Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από αναρμοδιότητα	II - 4009
Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 4009
Εκτίμηση του Πρωτοδικείου	II - 4010
Επί των δικαστικών εξόδων	II - 4010